

Institutt for matematiske fag

Eksamensoppgave i **MA1201/MA6201 Lineær algebra**

Faglig kontakt under eksamen: Steffen Oppermann

Tlf: 91897712

Eksamensdato: 1. desember 2014

Eksamenstid (fra–til): 09:00–13:00

Hjelpemiddelkode/Tillatte hjelpemidler: Ingen trykte eller håndskrevne hjelpemidler tillatt.
Bestemt, enkel kalkulator tillatt.

Annen informasjon:

Målform/språk: bokmål

Antall sider: 3

Antall sider vedlegg: 0

Kontrollert av:

Dato

Sign

Oppgave 1

- a) Finn alle løsninger av systemet av lineære ligninger

$$\begin{aligned}x-2y &= -3 \\x+ y- z &= 2 \\2x- y+ z &= 1 \\2x+ y+2z &= 6\end{aligned}$$

- b) Betrakt matrisen

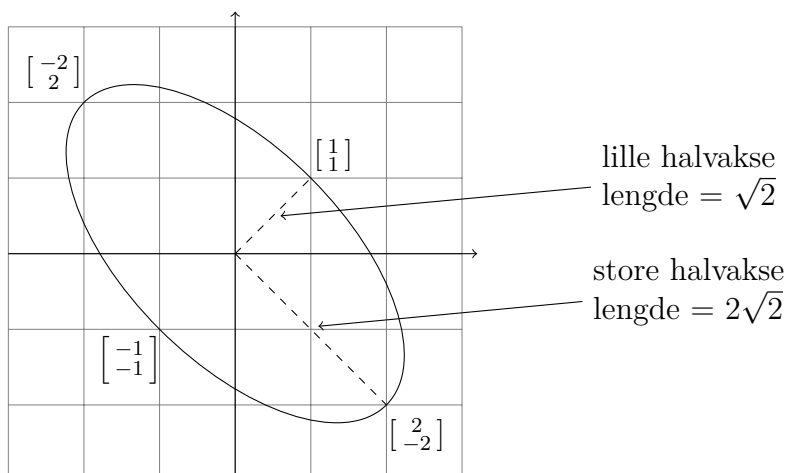
$$A = \begin{bmatrix} 1 & -2 & 0 \\ 1 & 1 & -1 \\ 2 & -1 & 1 \\ 2 & 1 & 2 \end{bmatrix}.$$

Er A inverterbar? (Begrunn svaret ditt.)

Oppgave 2 Betrakt de to vektorene $\vec{u} = \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \\ 2 \end{bmatrix}$ og $\vec{v} = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ -1 \end{bmatrix}$ i \mathbb{R}^3 .

- a) Vis at \vec{u} og \vec{v} er ortogonale. Normaliser dem slik at du får et ortonormalt par av vektorer \vec{u}_n og \vec{v}_n .
- b) Finn en tredje vektor \vec{w} slik at $(\vec{u}_n, \vec{v}_n, \vec{w})$ er en ortonormal basis for \mathbb{R}^3 .
(Hint: For \mathbb{R}^3 finnes en konstruksjon som “produserer” en vektor som er ortogonal til to gitte vektorer.)
- c) Vis generelt: To ortogonale, ikke-null vektorer i \mathbb{R}^n er lineært uavhengige.

(Husk: En samling vektorer kalles *ortogonal* hvis prikkproduktet av to vilkårlige distinkte vektorer fra samlingen er null. Den kalles *ortonormal* hvis, i tillegg, hver vektor har lengde 1.)

Oppgave 3 Betrakt ellipsen

Finn ligningen som beskriver ellipsen.

(Hint: En strategi kan være å først finne ligningen i et koordinatsystem som er rotert med en viss vinkel.)

Oppgave 4 La A være en kvadratisk matrise slik at $A^2 + A + I = 0$.

- Vis at A ikke har noen reelle egenverdier.
- Hvilke to komplekse tall kan være egenverdier for A ? Skriv dem på polarform.
- Finn en reell 2×2 -matrise A som tilfredsstiller ligningen over.

Oppgave 5 La A være en $m \times n$ -matrise og B en $n \times m$ -matrise slik at $AB = I_m$. Avgjør om de følgende påstandene er sanne. Hvis de er sanne, gi et bevis. Hvis ikke, gi et moteksempel.

- Hvis C er en $n \times m$ -matrise slik at $CA = I_n$, så er $C = B$.
- Hvis C er en $n \times m$ -matrise slik at $AC = I_m$, så er $C = B$.

Oppgave 6 La A være en reell 2×2 -matrise med (minst en) reell egenverdi.

Anta at det finnes en reell 2×2 -matrise B som ikke har noen reelle egenverdier, slik at $AB = BA$.

Vis at $A = \begin{bmatrix} a & 0 \\ 0 & a \end{bmatrix}$ for en $a \in \mathbb{R}$.

(Hint: Hva kan man si om komplekse egenverdier og egenvektorer av B ? Kan man si noe om produktet av A med disse komplekse vektorene?)